

3. maj 1945 - 3. maj 2000

Pred 55 leti, ko se je končavala svetovna vojska, so slovenski politiki, ki so se zavedali široko odprte prihodnosti pred njimi, napravili drzno gesto. Zbrali so se sredi Ljubljane in proglasili Slovenijo kot svobodno in demokratično državo, za katero so se njih predniki že dolgo prizadevali. Bila je zamišljena sicer v jugoslovanskem okviru, kot je bila 30 let prej Majniška deklaracija v okviru Avstro-Ogrske. A vseeno, bil je to državniški akt, ki je vodil v popolnoma samostojno in demokratično Slovenijo, kakor smo jo dobili šele čez 45 let. Praktično je njegovo naravno nadaljevanje povzročila jaltška pogodba, komunisti so na hitro proglasili svojo vlado v Ajdovščini in prevzeli oblast. A simbol je ostal, čeprav ga v komunistični diktaturi niso upoštevali.

Danes, leta 2000, je napočil nov 3. maj.

Slovenski parlament je z velikim trudom, negotovnostjo in upiranjem izvolil za predsednika vlade demokrata dr. Andreja Bajuka iz Argentine. Že prej, za Demosove vlade, je demokrat Peterle postal predsednik vlade, a je ni mogel dolgo voditi, ker so ga stare komunistične sile, ki so se prelevile v razne stranke vseh barv, hitro spravile iz vlade, ter je nato nastopila 9 let dolgo obdobje dr. Drnovška. Prikazovali so ga kot demokrata, ki

s komunizmom nima nič opraviti, a praksa je pokazala drugače.

Komunisti, ki so se prej potuhnili, so sedaj pričeli dvigati glave in zavirati demokratični proces pousoda, kjer se je le dalo. Celo pred leti, ko so demokrati spet dobili na volitvah večino glasov, so s podkupovanjem dosegli levičarji odločilni glas zase v parlamentu.

In sedaj je končno uspelo pomladnikom, da je Slovenija stopila na pot urejanja in demokratizacije. Novi predsednik je svetovno razgledan, trden demokrat, mu nikoli niso prali možgane in ima trdo roko, če je treba. Ni vse lahko, nabral si bo poten pod nogami in očitkov po časopisih, a ve, kaj hoče.

Kakor smo maja leta 45 po parlamentarnem aktu na Taboru morali zapustiti domovino, je iz te skupnosti političnih emigrantov po pol stoletja izšel sin, ki se sedaj vrača, da dokonča pot, ki so jo začeli njegovi starši.

Enako kot se je iz te skupnosti vrnil voditelj Cerkve na Slovenskem, nadškof Rode, ki gre svojo pot naprej, čeprav nima s rožami postlane poti.

Krog, ki gre čez vso zemljo, se počasi zapira. Slovenija postaja eno s svojimi demokratičnimi preteklostjo in s svojimi sinovi, razkropljenimi zaradi komunizma po vsem svetu.

TD

Zakon o večinskem volilnem sistemu znova brez dvotretjinske podpore DZ

Državni zbor s 45 glasovi proti 20 v prvi obravnavi ni podprl predloga zakona o volitvah poslank in poslancev po dvokrožnem večinskem volilnem sistemu; navzočih je bilo 79 poslancev. Za podporo predlogu sklepa, da je zakon primerna podlaga za drugo obravnavo, bi namreč moralo v skladu z zahtevano dvotretjinsko večino glasovati najmanj 60 poslank in poslancev.

Ta zakon so predlagali poslanci SDS, sestavni del zakonskega besedila pa naj bi bili v prilogi volilni okraji. Prav v zvezi s slednjimi je bilo tako med političnimi strankami kot tudi v številnih občinah največ kritičnih pripomb.

V začetku razprave sta podporo zakonskemu predlogu napovedali poslanski skupini SDS in SKD, proti zakonu pa so nastopili predstavniki poslanskih skupin DeSUS,

ZLSD in SNS. Poslanski skupini LDS in SLS stališče glede podpore na današnjem glasovanju nista predstavili; na seji matične komisije za volilni sistem so se poslanci LDS glasovanja vzdržali, poslanci SLS pa so zakon podprli.

Ob obravnavi predlaganih rešitev se je sicer razvila polemična razprava med zagovorniki in nasprotniki večinskega sistema, med drugim tudi o tem, kako uveljavljati odločbo ustavnega sodišča.

Po mnenju zagovornikov le s sprejetjem večinskega sistema, po prepričanju nasprotnikov, predvsem razpravljalcev iz ZLSD, pa je to mogoče storiti tudi s spremembo ustave in uvedbo kombiniranega volilnega sistema.

Na vsak način ne bo lahko novi vladi, da spravi zakon skozi parlament.

Drnovšek: „Prehodna vlada ne bo imela priložnosti“

V. d. (to je vršilec dolžnosti) predsednika vlade dr. Janez Drnovšek je dejal, da bi bilo najbolje, da ministri LDS ostanejo na svojih položajih, ker dobro poznajo svoje delo. Pripomnil je, da vztraja pri svoji odločitvi, da na prihodnjih parlamentarnih volitvah ne bo kandidiral za poslanca. Pravi, da bo kot predsednik LDS skušal stranko pripeljati do zmage na volitvah. „Predčasne volitve bi bile sicer boljše odločitev, saj prehodna vlada v času do volitev ne bo imela priložnosti, da karkoli naredi,“ meni

Janez Drnovšek.

O volilni zakonodaji je Drnovšek povedal, da bi bilo najslabše, če ostanemo pri obstoječi, proporcionalni. „Trenutno sta v igri dve možnosti - večinski sistem in ustavni popravek proporcionalnega volilnega sistema“. Čeprav se mu zdi verjetneje, da bo obveljala ustavna sprememba, večinski volilni sistem še ni izključen. LDS pa bo, je poudaril, podprla tisti predlog, ki bo zagotavljal potrebno dvotretjinsko večino v državnem zboru.

NOVI PREDSEDNIK DR. ANDREJ BAJUK SESTAVLJA VLADO

V sredo, 3. maja je Državni zbor v tretjem poskusu na predlog pomladnih strank (SLS+SKD, SDS) za predsednika slovenske vlade izvolil dr. Andreja Bajuka iz Argentine, ki je že zaprisegel pred državnim zborom: „Prisegam, da bom spoštoval ustavni red, da bom ravnal po svoji vesti in z vsemi svojimi močmi deloval za blaginjo Slovenije,“ je dejal, držeč roko na srcu, kar so mu pozneje po časopisih očitali.

Zagožen čestita Bajuku

V krajšem nagovoru poslankam in poslancem je med drugim poudaril, da bo kot predsednik vlade deloval v skupno dobro vseh državljanov in državljanov brez razlik.

Na tajnem glasovanju je za izvolitev mandatarja glasovalo 46 poslancev, proti pa 44. S tem se je pokazalo, da sta mu dva glasova, verjetno poslank Dobrjac in Okretič, ki sta skregani s svojima strankama, pripomogla do zmage.

V skladu z veljavno poslovniško ureditvijo bo moral novoizvoljeni mandatar Andrej Bajuk najkasneje v 15 dneh državnemu zboru posredovati predlog za imenovanje ministrov. Če ministri v prvem poskusu ne bodo izvoljeni, mandatar predlaga drugo listo ministrov, in če tudi drugič ne uspe, lahko zahteva še glasovanje o vsakem od ponujenih ministrov posebej. Če mu državni zbor sestavljene vlade ne potrdi, mu preneha predsedniški mandat.

Andrej Bajuk, rojen 18. oktobra 1943 v Sloveniji. Leta 1945 je družina emigrirala in se po treh letih begunskih taborišč v Avstriji naselila v Mendoza. Tu je doštudiral, nato pa doktoriral iz ekonomskih znanosti na univerzi Berkely v Združenih državah. Leto dni je bil zaposlen na Svetovni banki v Washingtonu, nato pa je več let delal na Medameriški razvojni banki (IDB), najprej v ZDA, zatem pa še na predstavništvu za Evropo v Parizu.

RAZOČARANJE LEVIH STRANK

Takoj po izvolitvi je Bajuku predsednik države Milan Kučan čestital in še izrazil upanje, da mu bo uspelo oblikovati vlado, ki bo s prepričljivo podporo DZ prevzela vso odgovornost in s polnimi pooblastili nadaljevala uresničevanje notranjih reform, izpolnjevanje obveznosti iz pogajanj z EU in priprave na včlanitev v Nato. Sicer pa predsednik Kučan „želi verjeti, (to

pomeni, da ne verjame! op. ur.) da se poslanci v polni meri zavedajo odgovornosti, ki so jo prevzeli s svojo odločitvijo in jo morajo nositi do rednih jesenskih volitev“.

Seveda pa je bila reakcija levičarjev pričakovana. Tako Združena lista kakor Drnovškovi liberalci in upokojenci ter seveda Jelinčič so razočarani dejali, da niso pričakovali tega rezultata, da pa bodo poskušali še pri imenovanju ministrov, da bi prišli do predčasnih volitev. Zmago Jelinčič je sporočil, da poslanka Polonca Dobrjac že nekaj časa ni več članica Slovenske nacionalne stranke.

Seveda pa v časopisih zelo omalovažujoče pišejo o Bajuku, kot že prej, prerokujejo mu, da ne bo uspel sestaviti vlade, da se bavi več z ministri kot dela za Slovenijo, da se že kregajo v koaliciji, itd.

USKLAJEVANJA O MINISTRIH

Na sobotnih koalicijskih usklajevanjih o oblikovanju nove vlade, ki se ga udeležujejo vodstvi SDS in združene stranke SLS+SKD Slovenske ljudske stranke ter mandatar vlade Andrej Bajuk, naj bi se skušali dogovoriti o dokončni sestavi vlade. Mandatar Bajuk predvideva, da bo že do sredine tedna celotno usklajeno ministrsko listo vložil v državni zbor. Poglavitna kriterija za izbiro bosta usposobljenost in izkušnje.

Ljubljansko Delo v ponedeljek, 8. maja prinaša poročilo, kateri naj bi bili novi ministri. Objavljamo ga, ne da bi prevzeli odgovornost za njegovo resnico:

Ministrstvo za šolstvo naj bi vodil dr. Miha Brejc (SDS, nekdanji šef varnostno obveščevalne službe), ministrstvo za zunanje zadeve Lojze Peterle. Sledijo še ministrstva za kmetijstvo, promet in zveze, obrambno, za znanost in tehnologijo ter za ekonomske odnose in razvoj, ki naj bi ostala v rokah dosedanjih SLS ministrov, Cirila Smrkolja, Antona Bergauerja, dr. Francija Demšarja, dr. Lojzeta Marinčeka ter dr. Marjana Senjurja. Oddano naj bi bilo tudi že ministrstvo za delo Milanu Zveru. Ministrstvo za finance naj bi dobila Romana Logar iz vrst SDS, kulturno ministrstvo pa dr. Janez Dular in za pravosodje Barbara Brezigar. Za generalno sekretarko vlade naj bi kandidirala glavna tajnica SKD Hilda Tovšak, poleg nje pa še Marija Ribič.

ODMEVI V ARGENTINI

Med Slovenci se je novica o izvolitvi razširila v nekaj minutah, saj je bili zanimanje veliko. A tudi argentinska javnost je izvedela za to. Predvsem mendoški časopis Los Andes je na prvi strani in v notranjosti lista objavil novico in pogovor z Bajukovi mi brati, ki živijo v Mendoza. Podoben članek je objavil tudi La Nación v Buenos Airesu. Pa tudi na televiziji smo lahko slišali intervju z brati.

STRAN 3:

Mladinsko tekmovanje

Manifestacija v Trstu

Na Trgu sv. Antona v Trstu je potekala množična manifestacija v podporo sprejetju zaščitnega zakona za slovensko manjšino v Italiji. Manifestacijo sta pripravili krovni organizaciji Slovencev v Italiji, in sicer Slovenska kulturno-gospodarska zveza (SKGZ) in Svet slovenskih organizacij (SSO) v sodelovanju s tržaško občinsko upravo.

Na trgu se je zbralo več tisoč ljudi, tako pripadnikov slovenske narodne skupnosti kot tudi italijanskih sodržavljanov, ki podpirajo zaščitni zakon. Tržaški župan Illy je v svojem kratkem pozdravu podčrtal, da je

prisotnost slovenske skupnosti v tržaški in deželni stvarnosti pomemben element obogatitve, manifestacija za zaščitni zakon pa je zelo pomembna, ker je priložnost za posredovanje slovenskega jezika in kulture. To lahko samo izboljšuje odnose med manjšino in večino. Ti odnosi pa bodo po Illyjevem mnenju še boljši, ko bo sprejet zaščitni zakon. Predsednik SSO Sergij Pahor je poudaril, da s to manifestacijo hočejo Slovenci v Italiji opozoriti, da hočejo biti polnopravni subjekt na celotnem teritoriju dežele FJK. Slovenska manjšina je namreč še vedno podvržena asimilaciji.

Podpora zaščitnemu zakonu tudi v cerkvenih krogih na Goriškem in Tržaškem

Cerkveni krogi na Goriškem in Tržaškem javno podpirajo sprejem zaščitnega zakona za Slovence v Italiji. Raba materniščine je pravica vsakega človeka, je ocenil tržaški škof Eugen Ravignani, ki je slovenskim vernikom namenil velikonočno voščilo v slovenskem jeziku.

Monsignor Ravignani, ki je tudi letos sprejel povabilo Društva slovenskih izobražencev na tradicionalno predpraznično srečanje, se je tako kot pred njim goriški škof Dino de Antoni zavzel za ureditev pra-

vnega položaja in pravic Slovencev v Italiji. Svoje prepričanje je pojasnil: „Mislim, da je to dolžnost Cerkev. Vsak človek ima pravico do maternega jezika, vsak narod do svoje kulture in vsi ljudje do lastnih tradicij; tudi vera se izraža v enem jeziku in kulturi.“ Različnost je lahko le bogastvo za vse v skupnem prostoru, je še prepričan in dodaja, da „pa ga preveč odlašanj s sprejemom zakona lahko le osiromaši. Zakon ne omejuje pravic nikogar, temveč jih priznava tistim, ki tu živijo in govorijo slovensko“.

Velik uspeh revije Pesem mladih

Zveza cerkvenih pevskih zborov iz Trsta je pripravila v Kulturnem domu jubilejno trideseto izdajo revije Pesem mladih.

Zveza je leta 1971 začela s to prireditvijo v skrbi za zborovsko petje otrok in mladih. Takrat so nastopali tudi z glasbenimi in plesnimi točkami v sklopu raznih pevskih skupin, ki so delovale po župnijah, šolah in vaseh. Končno pa se je slika Pesmi mladih izoblikovala v nastop pevskih zborov in skupin.

Kot rečeno, je prireditev že tradicionalna in je v letošnjem jubileju doživela

množičen obisk tako na odru kot v dvorani. Kar enaindvajset zborov otroških vrtcev, osnovnih šol, župnij in drugih institucij se je zvrstilo z nastopi v veliko veselje poslušalcev.

Ob koncu pa je vseh okoli petsto otrok skupaj zapelo Zdravljico v uglasbitvi Stanke Premrla, ob spremljavi gojencev pihalnega orkestra Glasbene matice.

Da ima to tridesetletno delo uspeh kaže množica nastopov druge revije, Primorska poje, na kateri nastopajo odrasli pevci v različnih sestavah.

Preminil Lojze Spacal, slikar Krasa

V rodnem Trstu je 5. maja v 93. letu umrl Lojze Spacal, slikar Krasa. Zapustil je ogromen slikarski in grafični opus, ki je nastajal skorajda sedem desetletij in ki je pokojnega umetnika uvrstil med najpomembnejše slovenske likovne ustvarjalce. Lojze Spacal je konec letošnjega aprila, 45 let po svoji prvi večji razstavi v Ljubljani in po prvi udeležbi na ljubljanskem grafičnem bienalu, ki mu je ostal zvest do konca, doživel svojo veliko retrospektivo, s katero se mu je ljubljanska Moderna galerija in z njo slovenska država oddolžila za njegovo umetniško mojstrstvo. Umetnik, četudi že hudo bolan, se je odprtja razstave, na kateri je do 4. junija na ogled 100 mojstrovih slik, 150 grafik, osem poslikanih lesenih grafičnih matric, sedem skulptur v lesu, štiri tapisrije in osnutek za tapisrijo, tudi osebno udeležil.

Lojze Spacal je z desetimi leti, po smrti očeta kamnoseka, že pomagal pri kamnoseških delih v Kostanjevici na Krasu, kjer je bila doma njegova mati. Kot zaveden Slovenec in antifašist je bil leta 1930 konfiniran v južni Italiji, kjer se je začel ukvarjati s slikarstvom. Kasneje je končal umetnostni licej v Benetkah in po profesorskem izpitu v Rimu dobil dovoljenje za poučevanje. Šolanje je nadaljeval na umetniškem inštitutu za dekorativno umetnost v Monzi. Sočasno je obiskoval slovito umetniško akademijo Brera v Milanu.

Prvič je s kolegi umetniki razstavljal leta 1937 na gradu San Giusto v Trstu. Leta 1940 se je vrnil v Trst, kjer je začel delati grafike. Zaradi sodelovanja s protifašisti so ga vnovič internirali. Kljub težavnim okoliščinam tudi v tem času ni zanemaril čopiča in leta 1944 se je že samostojno predstavil v Milanu. Že leta 1948 je bil Lojze Spacal med razstavljalci beneškega Bienala. To je bil čas, v katerem je difiniral socialni realizem specifičnega okolja Krasa. V začetku 50-ih let se je umetnik navdihoval pri obmorskih motivih, kakor jih je doživljal med obiskovanjem Pirana in Kopra, in istrsko pokrajino.

Dobil je vrsto prestižnih mednarodnih nagrad, med temi za risbo in grafiko leta 1958 veliko nagrado na Bienalu v Benetkah. Leta 1974 je v Ljubljani dobil Prešernovo nagrado za življenjsko delo. V 80-ih letih si je v Škrbini na slovenskem Krasu uredil hišo z ateljejem. V zadnjem desetletju je Lojze Spacal živel med Trstom in slovenskim Krasom in imel več razstav, denimo v Dubrovniku, Firencah in na Dunaju.

Lojze Spacal se je ukvarjal tudi z drugimi likovnimi nalogami. Tako je leta 1959 uresničil veliki mozaik v Beneški palači v Piranu, v 60-ih letih je bil zaposlen z velikimi naročili za opremo prekooceanskih ladij Leonardo da Vinci, Raffaello in Eugenio C.

V letu 1987 je bil Lojze Spacal izvoljen tudi za dopisnega člana Slovenske akademije znanosti in umetnosti.

Iz življenja v Argentini

Tone Mizerit

Hvala Bogu, tudi mestne volitve v avtonomni prestolnici so že mimo. Bile so precej kaotične, zaradi nerednega preštevanja glasov, obtožb in sumičenja o poneverbah. A jasno se kaže, da zaenkrat Povezava še vedno uživa priljubljenost med volilci v Buenos Airesu, mesto ki je s svojimi prek tri milijoni prebivalcev drugo volilno okrožje v državi.

KO GLASOVI UMOLKNEJO

Vsi pogoji so bili dani, da bi bila ena najbolj rednih volitev v Argentini. Prestolno mesto je sploh znano kot okrožje z najvišjo državljansko kulturo. A vse se je izjalovilo in zaključek je pokazal Povezavo, ki je slavila zmago, ko ni bila prešteta niti polovica glasov, in razjarjenega Cavalla, ki je obtoževal nasprotnike laži in potvarjanja ter zagotavljal, da gre na drugo rundo, tudi če le za en glas, ko je bilo jasno, da je absolutno nemogoče, da bi na tak ali katerikoli drugačen način dosegel zmago.

Celoten volilni postopek se je spremenil v vrsto napak in političnih pomot. Najbolj nerodno je bilo, da nihče ni znal jasno in razumljivo razložiti, zakaj težave pri preštevanju glasov. Razlaga o preveč modernem računalniškem sistemu ni bila prepričljiva. Razlaga, da so pozabili, da se prazni (beli) glasovi ne štejejo in so zato sredi štetja posegli v sistem, je še manj logična. Dejstvo, da je prestolnica vedno pred deseto uro že imela dokončne izide, to pot pa se je štetje ustavilo pri polovici in nadaljevalo naslednji dan, pa je jasna priča, da nekaj ni v redu.

Da bi govorili o poneverbi pa tudi ni preveč stvarno. Na vsakem volišču in pri vsaki volilni mizi je bilo zadostno število pazljivih zastopnikov strank, da bi lahko preprečilo vsak poizkus napačnega štetja. In ker se vsi glasovi ponovno zapečatijo v volilno skrinjico, je vedno na razpolago ponovno štetje. Bolj umestno je govoriti o medijskem zavajanju s strani Povezave, katerega cilj bi bil prepričati Cavalla, naj odstopi od zahteve po drugi rundi. Isti cilj je zasledovalo tudi „slavje zmagoslavja“, ki sta ga uprizorila Anibal Ibarra in Cecilia Felgueras v prisotnosti predsednika De la Rue, pa še podpredsednika Alvareza in bivšega predsednika Alfonsina.

PREVEČ NEJASNOSTI

Če govorimo o številkah (kolikor je verjeti izidu v trenutku ko pišemo te vrstice), je Ibarra prejel nekaj čez 49% glasov, Cavallo pa 33%. Razlika se suče okoli 15 odstotkov, ki jih tudi v kaki morebitni drugi rundi ni mogoče premostiti. Zato nestrpnost Povezave in besnost Cavalla.

Poglejmo še ostale tekmece. Irma Roy s stranko PAIS (uporni peronizem) je zasedla tretje mesto s 4,4%. Za njo se je presemetljivo pojavila Patricia Walsh (Združena levica) s 3,43%. Še nato Antonio Cartaña z 2,86% ter humanistka Lía Méndez z 1,70% in (kot v najhujših sanjah) uradna peronistična stranka (Granillo Ocampo) z 1,60%. S tem se je izpolnila hudomušna napoved, da bo Humanistična stranka presešla peronizem. Mnogo jih je torej, ki si na nek način pripisujejo uspeh.

Normalen državljan se umestno sprašuje, komu naj verjame. Odgovor je težak. Tudi če nazadnje po končnem preštetju glasov Povezava doseže zmago v prvi rundi, ali pa če Cavalla sreča pamet in se odpove nadaljnjemu boju, slika ni jasna. Ibarra je res prepričljivo zmagal. A ko pogledamo glasove za poslance v mestno skupščino, bomo videli, da so številke provladnih glasov izredno padle. Povezava na

tem področju doseže komaj 36 odstotkov. Cavallova lista nekoliko manj kot vodja sam: 31%. Narastejo pa glasovi manjših, zlasti levih strank, katerih volilci so zapadli polarizaciji, ko se je šlo za vodjo mesta, a izrazili svobodno voljo glede poslancev.

V šestdeset članskem mestnem zboru bo imela Povezava kakih 24 poslancev (izgubila je lastno večino dosedanjih 36), Cavallova stranka 20, levica 5 (Združena levica 3, Delavska stranka 1, Humanisti 1), Irma Roy 4, Cartaña 2, Liberalci 2, Upokojenci 1, Stranka delavcev 1 in končno peronisti 1.

Pa tudi te številke niso stvarne. Po njih, je v skupščini 5 peronističnih poslancev (4 Irma Roy, 1 uradna stranka). A dejansko je peronistov precej več, saj jih je večje število pri formuli Cavallo-Beliz, nekaj jih je pa tudi v Povezavi.

Če gledamo s tega vidika, Beliz ni napravil nikake dobre kupčije, ko se je pridružil Cavallu. S samostojnim nastopom bi bil bolj upoštevan (sedaj je igral drugorazredno vlogo), imel bi večje število lastnih poslancev in verjetno bi tudi Ibarra dobil manj glasov, saj se je marsikdo odločil za vladnega kandidata, razočaran nad vetrovno držo doslej upoštevanega politika.

Mestna skupščina bo tako precej atomizirana in nobena stranka ne bo imela lastne večine. Sploh bo vladi težko doseči potrditev zakonov in bo morala nenehno graditi soglasje z manjšimi formacijami.

ZMAGA ALI PORAZ

V vladi sicer opevajo uspeh kandidatov Povezave. A položaj ni rožnat. Prvo mesto, ki ga je dosegel Ibarra, jim sicer daje nekoliko svežega zraka. A pred dnevi je splošna stavka, ki so jo oklicali uporni sindikati, dejansko ustavila državo. Kar si tiče sindikatov, se je ni udeležila niti polovica. A stankali so ključni prevozniki sindikati in delavci niso imeli načina, da bi šli na delo.

Kot izraz moči stavka ni bila med najbolj uspešnimi. A vladi je pokazala, da delo ne bo tako lahko, kot so si ga zamišljali. Saj ni, da bi precejevali teže sindikatov. A je tudi ne smemo podcenjevati, kar je doslej delala vlada.

De la Rúa stavi mnogo upov na mirno sožitje s raznimi peronističnimi guvernerji (Ruckauff, Reutemann). Če se bo pa izkazalo, da nastane frontalna vojna med vlado in sindikati, bo to dobro razumevanje odpadlo. V tem oziru se moramo tudi zavedati, da čas igra proti vladi. Čim bolj se bodo bližale prihodnje parlamentarne volitve leta 2001, tem manj bo peronistične guvernerje volja do kakih sporazumov s Povezavo. V tem oziru se bo stanje še poslabšalo, kakor hitro se bo v peronistični stranki pričelo govoriti o predsedniški kandidaturi.

Ko smo že pri tej snovi. Poraz peronistične stranke v prestolnici (Granillo Ocampo komaj 1,6%, najslabši izid v vsej zgodovini peronizma) je hud udarec tudi za Menema. Bivši predsednik je bil tisti, ki je sedaj propadlega kandidata najbolj podpiral. Granillo Ocampo je namreč iz La Rioje, torej Menemov provincijski sorojak. Njegov poraz je Menemov poraz, ki tako v stranki nenehno izgublja na uplivu.

Še zadnjo omembo o preteklem tednu. Sodišče je zaslislalo a potem izpustilo na svobodo upokojenega generala Menendez. S tem ni več aretiranih generalov v postopku zaradi ugrabljenja novorojenčkov za časa protigverilske vojne. Tudi ob tem se je vlada dodahnila. Sredi gospodarskih težav, katerim ne najde izhoda in po nejasnih volitvah v prestolnici, vladi manjka le še zapletov na vojaški fronti, da bo mera nevšečnosti polna.

Slovinci v Argentini

Mladinske tekme v Lanusu

Mladi izrabijo katerokoli priliko, da se zberejo. Seveda prvi maj, dan dela, ni bil izjema. Kaj bolj primerne za mlado kri kot športno tekmovanje? Slovenska vas je takoj priskočila in ponudila svoj Dom za zbirališče in igrišče za tekme. Napovedana je bila odbojka za dekleta in nogomet za fante.

Toda to pot nas vreme ni spremljalo in tekme se niso mogle odigrati do konca. Finala sta bila preložena za nedoločen datum. Prilagam seznam moštev in rezultate:

ODBOJKA SDO

Tako so bili predstavljeni Domovi:

Lanús: Marjana Urbančič, Pavlinka in Rotija Grbec, Fernanda Rome in Cecilija Stanovnik.

Morón: Martina Golob, Aldana Havelka, Adrijana Ahčin, Ingrid Kopač, Sonja Kogovšek in Marija Fernanda Stefanič.

Ramos Mejía: Tatijana Javoršek, Tatijana Panaino, Diana Teraš, Erika Ribnikar, Barbara Hribar, Monika Štefe, Karolina Gelb in Veronika Vombergar.

San Justo: Lučka Bregar, Andrea Puntar, Danijela Modic, Saši Urbančič, Marjana Klairreich, Sonja Poglajen, Danijela Šenk in Veronika Kržišnik.

Ekipi iz San Martina in Carapachaya se nista predstavili.

Izidi iger so bili sledeči: Lanús 2 - Morón 0 (25:16, 25:23); San Justo 2 - Ramos 1 (15:25, 25:22, 15:12); Lanús 2 - San Martín 0 (25:0, 25:0); Ramos Mejía 2 - Carapachay 0 (25:0, 25:0); Morón 2 - San Martín 0 (25:0, 25:0); San Justo 2 - Carapachay 0 (25:0,

25:0). Finala: San Justo - Lanús (odložena zaradi slabega vremena).

NOGOMET SFZ

Moštva raznih okrajev so predstavljali:

Lanús: Marko Kocjančič, Hernán, Martin in Aleksander Berčič, Marko Burja, David in Simon Rot, Bernardo in Hernán Benegas, Robert in Sebastián Goljevšček, Viktor Grbec in Damijan Črnak.

Morón: Kristjan Vivod, Dani Čop, Andrej Zarnik, Bine Magister, Adrijan in Sandi Gaser, Ivan Mežnar, Fredi Novak, Marko Petek, Pavel in Ivan Klemenčič in Dani Kocmur.

Ramos Mejía: Edi, Dani in Jurči Cestnik, Marko Vombergar, Damijan Tomazin, Hermi Zupan, Damijan Omahna, Karl Panaino, Andrej Grabnar, Andrej Žakelj in Mirko Medvešček.

San Justo: Pavel Modic, Matjaž Štrubelj, Martin, Ivan in Edo Selan, Aleksander in Damijan Poglajen, Marko Oblak, Damijan Urbančič, Albi Klairreich, Andrej Juhant, Sebastián in Gerardo Oven in Gabi Indihar.

San Martín: Luka in Aleks Skale, Marjan Boltežar, Pablo in Martin Petkovšek, Pablo, Martin in Marcelo Dimnik, Aleks Leber, Kristjan Tašner, Maksi Šenk, Pavel Verbic, Andrej Močnik, Gabriel Sánchez in Heri Zihlerl.

Carapachay ni predstavil ekipe.

Izidi tekmovalj za fante so bili sledeči: Lanús 5 - Morón 2; Ramos Mejía 3 - San Justo 2. Morón - San Martín pa finala: Ramos Mejía - Lanús, sta bila prestavljena na drug datum.

V.G.

MAJOR JOŽE FRANC NOVAK

V MIROVNEM POSLANSTVU (2)

Od kdaj sodeluje Argentina z mirovnimi nalogami OZN?

Argentina sodeluje v tej organizaciji že od njene vključitve v OZN (Organizacija združenih narodov) aprila leta 1945, skupaj z drugimi petdesetimi državami. Po drugi strani - in to operativno, se pravi, da pošilja ljudi/čete na različne kraje pri tako imenovanih akcijah za „vzdrževanje miru“ (Operaciones para el mantenimiento de la paz) - pa od leta 1948. Z vojnimi opazovalci pa nastopi prvič leta 1958 v Libanonu (GONUL). Od leta 1948 pa do 1996 je Argentina sodelovala pri šestnajstih misijah od tridesetih, ki jih je OZN organizirala od vsega početka. Od leta 1948 do 1996, kot sem že omenil, je pa sodelovala z „vojnimi opazovalci“ v petnajstih misijah, ki se še danes opravljajo.

Če govorimo v številkah, je Argentina od vsega početka sodelovala z dvajsetimi ali malo več mož do leta 1990. Od 1991 pa do 1995 se je pa število dvignilo za 7000 %. Samo leta 1994 je Argentina imela po svetu v službi OZN 1600 mož, ki so služili kot vojni opazovalci-plave baretke (UNMO - UN-MILITARY OBSERVERS), mirovniki (OBOROŽENE SILE) ali plave čelade in pa tudi kot civilna policija (UNCIVPOL).

Kako je prišlo do tvoje vključitve v mirovno poslanstvo?

To se je zgodilo leta 1992, ko sem služil kot poizkusni pilot v letalski tovarni v Córdoba. Prišel je poziv, naj bi Argentina povečala svoj ugled s tem, da bi bolj številno nastopala v okviru OZN z vključitvijo mirovnikov pa tudi z opazovalci in tako pokazala, da je ekonomsko dovolj sposobna in pripravljena sodelovati. Tako je tudi letalstvo naredilo na svojem polju. Med drugimi pogoji za vpis so bili: biti aviatičar in znati angleščino

minimalno 70 %. Kdaj, kako, kam in za koliko časa pa ni bilo objavljeno, mogoče zaradi tega, da se ne bi prostovoljci že v naprej ustrašili. Da se vpišem, me je prepričal neki kolega zaradi mojega znanja angleščine, on je bil bolj navdušen kot pa jaz. Malo za šalo malo za res sva poslala podatke, misleč, da iz tega ne bo nič, saj je v Buenos Airesu dovolj drugih oficirjev. Povedal sem mojemu nadzorniku, da sem se vpisal, če bi slučajno kaj bilo, in mi je rekel: „To ni moja zadeva ... to sami sebi pripisite.“ Dva meseca za tem se je on v letalski nesreči ubil v Angliji, mesec kasneje, 29. novembra istega leta sva bila pa že poklicana; kolega bi moral odpotovati 15. decembra v Tel Aviv - Izrael (UNTSO), jaz pa 5. aprila 1993 v Zagreb na Hrvaško (UNPROFOR).

Znanje tujih jezikov je gotovo važen pogoj pri izbiri. Katere jezike govoriš, ali ti je slovenščina služila v stiku s slovanskimi narodi na Balkanu?

Ko sem se bolj pozanimal, kako tečejo postopki izbire, mi je polkovnik, šef oddelka razložil, da bi v prvi izbiri moral jaz iti v Izrael, ko je pa komisija v drugič zborovala, so pa rekli: „Saj tu imamo pa enega, ki zna jezik, ki ga govorijo v Jugoslaviji, pa tega pošljimo tja“. Že v počitniškem času sem se javil na poveljstvu v pisarni za osebe, da imam vpisano v svojem osebnem registru (legajo personal) znanje naslednjih jezikov: francoščina, portugalsščina, angleščina in slovenščina. Čeprav je bila francoščina moj priljubljen jezik v srednji šoli, me je vstop v letalstvo primoral pridobiti še angleščino. Nekoliko kasneje še portugalsščino zaradi novih razmer in stikov med Argentino in Brazilijo v okviru MERCOSURja, še posebno pa v mojem primeru zaradi izmenjave letal-

PRAZNOVANJE VELIKE NOČI V NAŠEM DOMU

Velika noč je najvažnejši krščanski praznik. V Našem domu so vstajenje slavili že na vse zgodaj zjutraj. Najprej je bila slovesna sv. maša, ki jo je daroval Tone Bidovec in pri kateri je tudi sodeloval Mešani pevski zbor.

Po maši je v Našem Domu sledilo veliko-nočna akademija, kjer so predsednica doma, Mici Malavašič Casullo; Toni Bidovec; Erika Indihar, v imenu mladine; Marjan Bogataj, v imenu Društva upokojencev in Lučka Uštar v imenu Balantičeve šole so pozdravili in voščili vsem prisotnim veselo Alelujo.

Bandero rdeče v vetru se lovi.

Čez polje gre, med hiše in vasi . . .

Na mizo mati položila žegenj je,

iz hiše blagoslov diši . . .

Aleluja, pesem v srcih veselo je zapela.

*Kristjan, zaupaj, vstani tudi ti!
Saj Kristus v tebi živi!!*

Oder, kjer so stali otroci in recitatorji, je bil prijetno in bogato okrašen v Velikonočnem vzdušju, delu Toneta Oblaka. Ob petju šolskega in mešanega zbora so deklamirali: Sebastjan Žgajnar, Vanči Štrubelj, Veronika Marinčič, Marjana Grilj, Erika Poglajen, Andrej Drenik, Matjaž Štrubelj, Klara Draksler, Erika Malovrh in Emil Urbančič.

Z pesmijo in besedo, ki opisuje veselje ob Kristusovem vstajenju, je sanhuška srenja praznovala Veliko nedeljo.

Po končani akademiji so navzoči po stari slovenski navadi segli po žegnu, ki so ga pripravili mladi ob praznično pogrntjenih mizah.

GOVORI V MOJEM SRCU GOSPOD, POSLUŠAM TE!

In zdaj te gledam Križani.

In zdaj nem stojim pred Tvojim

trpljenjem.

Brezbrižno te gledam premaganega.

Ali me tak, lahko še pritegneš?

Mladi se vsako leto, na Veliki četrtek, zbirajo pri češčenju Najsvetejšega. Precejšnje število fantov in deklet je ostalo po maši in se udeležilo zelo lepo pripravljene obreda. Molitvena ura je bila razdeljena na sedem delov.

Stopi v globino svoje duše. Odstrani vse razen Boga in tistega, kar bi ti moglo pomagati, da ga srečaš.

Prvi del je bila Gospodova molitev, OČE NAŠ. V njej Jezus v nekaj besedah povzema vse kar je učil o Bogu in človeku. Zato, da bi boljše razumeli Kristusov nauk, je bila molitev razdenjena po vrsticah in vsaka posebej obravnana.

Drugi del je bil posvečen molitvi rožnec v venca, med katerim so spremljali Jezusa

cev obeh držav. Kar se tiče slovenščine, moram reči, da mi je zelo služila. V kratkem mesecu sem se kar dobro razumel s Poljaki, Čehi, Slovaki, Rusi in seveda s Hrvati. Hrvaščino sem se naučil v desetih dneh. Nihče ni vedel za to, veliko sem bral, poslušal radio in televizijo, malo sem spočil slovenščino in tako se ni preveč poznalo, da nisem od tam. To je vedel samo poveljnik vojnih opazovalcev, ker so mu od tukaj povedali, da prihaja „hrvaško“ govoreč častnik iz Argentine, in še nekateri kolegi drugih držav, ki so bili z menoj, ker se uradno nisem smel pogovarjati z ljudmi, ko sem bil v uniformi. Zaradi tega so me poslali kot s prvo nalogo mojega delovanja v UNPROFORu v mesto Kiseljak, odaljeno kakih 30 km severno od Sarajeva, kjer se je nahajalo Bosansko poveljstvo OZN (BIH-COMAND) kot koordinator/inšpektor lokalnih hrvaško-angleških tolmačev, ki jih je OZN imela kot v službi. Tako sem bil edini mirovnik iz neslovenske države v okviru UNPROFORA, ki sem znal dva jezika, zanje špansko in hrvaško (za mene samo enega in še več kot drugi), kateremu so to delo zaupali. Priletel sem z velikim transportnim vojaškim letalom - ruski Iljushin IL86, malo večji od potniškega letala Boeinga 707, na sarajevsko letališče. Po polurnem preletavanju nad mestom smo uspeli pristati, potem pa zvedeli, da je bilo letališče pod alarmom zaradi topovskega bombardiranja med Lukavico

v najvažnejših trenutkih Njegove življenske poti.

Češčenje je bil tretji in najdaljši del. Ob pesmi in besedi so častili in razmišljali o smislu Jezusovega trpljenja.

Sledile so „Litanije Jezusove predragocene Krvi“, ki jih je vodil Franci Cukjati. Molitev v španščini je vse navzoče pritegnila, da bi lažje doumeli Jezusovo vdanost, v Očetovo voljo, ko je mirno dopustil, da ga pribijejo na križ. Molitev se konča s prošnjo, da bi se mu znali pridružiti v trpljenju.

Zahvala in prošnja za duhovniške poklice sta bili posebni del te molitvene ure. Teh so posebno potrebni mladi, ko iščejo nasvete in oporo v svoji neizkušenosti. Zaključni del je bila vzpodbuda apostolskega dela, saj mladi so posebno povabljeni in poslani, da Jezusa ponesejo v svet.

Hvala ker si opravil svoje delo do konca, skončal Tvoje poslanstvo, Očetov načrt. S tem si me prepričal, navdušil. Nem ostajam pred tvojo izčrpano ljubeznijo do človeka.

V.G.

(pod srbsko kontrolo) in severnovzhodnim delom Sarajeva pod kontrolo BIHA (Bosansko-Hercegovska Armija oz muslimani). Čeprav je v okviru OZN uradni jezik angleščina, se je govorilo tudi francosko, portugalsko, špansko, rusko itd. Na kratko, vojaki slovanskih narodov so se med seboj razumeli brez kakih težav, prav tako Belgijci in Holandci po nemško in pa seveda Švedi, Norvežani in Danci po „nordsko“ kot oni pravijo (to je mešanica vseh treh jezikov).

Katere so bile mirovne naloge vašega oddelka v Bosni in Hercegovini in pripadniki še katerih držav so bili v vašem oddelku?

Po kratki turneji po skoraj zrušenem Sarajevu so me pripeljali v središče mesta do glavne pošte, kjer sta se nahajali postojanka humanitarne pomoči za mesto in postojanka vojnih opazovalcev. V bunkerju pod to stavbo sem preživel Veliki teden, ker se ni dalo ven zaradi običajnega bombardiranja. Bil sem z drugimi opazovalci, ki so se tam nahajali v neki pisarni, ki je nam služila kot spalnica in obednica. Po petih dneh smo se pa zopet napotili s kanadskim oklepnikom v Kiseljak. Tam me je poveljnik opazovalcev, čakajoč mojega prihoda, sprejel in mi dal prvo nalogo in to v Medžugorju (120 km jugozahodno od Sarajeva) blizu meje med Bosno in Hrvaško.

Nadaljevanje prihodnjic

Gospodarski vestnik

Slovenske-latinskoameriške trgovske zbornice

Občni zbor Gospodarske zbornice

V petek, 28. aprila je imela naša vodilna gospodarsko-trgovska ustanova svoj letni občni zbor. Slovenska latinskoameriška trgovska zbornica je nastala takoj po osamosvojitvi Slovenije in odtlej nenehno deluje in išče poti za povečanje trgovske izmenjave med Slovenijo in Argentino, pa tudi ostalimi državami latinske amerike, zlasti v okviru veletrga Mercosur.

Občni zbor je pričel predsednik Herman Zupan, ki je pozdravil navzoče člane, ki so se zbora udeležili v lepem številu. Prisoten je bil tudi opolnomočeni minister na veleposlanstvu Republike Slovenije Tomaž Kunstelj ter odbornik Slovensko argentinske trgovske zbornice Marjan Bogataj. Predsednik Zupan je napovedal dnevni red, nakar je sledila določitev dveh overovateljev zapisnika (France Hrovat in Franci Tomazin) ter treh preštevalcev glasov (Marko Amon, Guillermo Ayerbe in Marjan Indihar).

Takoj za tem so prišla na vrsto poročila. Tajnik lic. Marko Amon je podrobno opisal delovanje ustanove v pretekli dobi, srečanja članov na posebnih sestankih s predavanji, seje odbora, izid glasnika in objavo gospodarskih člankov v Svobodni Sloveniji. Zahvalil se je tudi vsem sodelavcem.

Blagajnik inž. Tone P. Podržaj je podal poročilo o finančnem stanju društva, plačevanju naročnine ter rednih in izrednih izdatkih.

Ponovno je prevzel besedo predsednik Herman Zupan in naslovil na zbrane svoje poročilo. Podal je pregled na delovanje društva v preteklem letu. Omenjal razne dejavnosti in se ustavil ob srečanju gospodarstvenikov, ki ga je organiziral Svetovni slovenski kongres, pojasnil važnost obiska poslanske komisije za Slovence po svetu in tudi notranje delovanje Zbornice.

Prodorno pa je predsednik Zupan analiziral poslanstvo društva. Ugotavljal je, da na področju gospodarske izmenjave med Slovenijo in Argentino v teh letih še ni bilo zaželenih uspehov. Težave so gotovo v razdalji, posebnih okoliščinah Slovenije, kjer mnoga velepodjetja še nimajo ustaljenega lastnika, ter v valutni razliki med obema državama.

Posebej je v dopolnitev poročila povabil prof. Tineta Vivoda, da je obrazložil napredke zastopništva Luke Koper, ki aktivno zavzema

položaje na južnoameriškem območju. Prof. Vivod je tudi omenjal načrt podjetja IskraTel, da po sistemu „joint venture“ prodre v Argentino in po njej v Mercosur, opirajoč se na mlade slovenske profesionalce, ki živijo v južni Ameriki.

Druga važna snov predsednikovega poročila je bil postopek združevanja s Slovensko argentinsko trgovsko zbornico, katere predsednik je Emil Žigon, s sedežem v Rosario, provinca Santa Fe. Obe ustanovi sta nastali skoraj istočasno. Tako cilji kot teritorialno območje obeh sovpadajo, zato je bilo že v preteklosti več združitvenih poizkusov. O teh poizkusih in sedanjem stanju je poročal podpredsednik Marjan Loboda. Ta namen je potrdil tudi odbornik Slovensko argentinske trgovske zbornice Marjan Bogataj. Združitev naj bi se izpeljala na prihodnjem rednem ali kakem izrednem občnem zboru Zbornice.

Po podanih poročilih je občni zbor dal odboru razrešnico, nakar so sledile volitve. Letos se je volilo podpredsednika, namestnika tajnika, namestnika blagajnika, dva odbornika in tri člane nadzornega odbora. Predložena je bila le uradna lista in novi odbor je sestavljen takole: predsednik Herman Zupan, podpredsednik Marjan Loboda, tajnik lic. Marko Amon, namestnik tajnika Bogdan Vrtovec, blagajnik inž. Tone P. Podržaj, namestnik blagajnika cont. France Gorše, odborniki: Ciril Oblak, cont. Gregor Hribar, Marjan Petkovšek, Pavel Bajda, lic. Janez Plesko, inž. Jernej Dobovšek, prof. Tine Vivod, Janez Osterc, Jože Šenk in Klemen Železnik.

Po izvolitvi je bil zaključen formalni del občnega zbora. Sledilo je predavanje lic. Marka Rebozova. V jasnih potezah je orisal gospodarsko stanje v Argentini. Obrazložil napake in težave sedanjega gospodarskega vodstva in možnosti razvoja v prihodnje, tako z ozirom na razne svetovne krize kot v sklopu Mercosurja. Zatem je opolnomočeni minister Tomaž Kunstelj prikazal trenutno gospodarsko stanje v Sloveniji, zlasti z vidika vključevanja v Evropsko gospodarsko skupnost. Časnikar Tone Mizerit pa je dodal še omembo o sedanjem argentinskem političnem trenutku. Prisotni člani so postavili tudi zahtevna vprašanja, medtem ko je bil na razpolago okusen prigrizek in tudi pijača.

-e. -t.

Ecos en la Argentina

Los Andes, prestigioso diario de Mendoza, dedicó a Andrés Bajuk mucho espacio en su edición de 4. de mayo. El artículo lo transcribió también el diario más prestigioso de Buenos Aires, La Nación. En forma acortada transcribimos el mencionado artículo periodístico:

Eslovenia tiene un premier „argentino“

“Es un orgullo indescriptible y una responsabilidad enorme, la más grande que puede ofrecer este país”, dijo ayer en diálogo desde Liubliana, exhausto pero satisfecho, Andrés Bajuk, el nuevo primer ministro de Eslovenia, que vivió toda su juventud en la Argentina.

Bajuk, de 56 años, que ayer fue elegido premier por mayoría simple en el Parlamento esloveno, es un reconocido economista y experto en finanzas que llegó al país a los seis años, escapando del comunismo, y vivió en Godoy Cruz y en Guaymallén, provincia de Mendoza, hasta los 31.

Casado con una argentina, el candidato de la coalición de centro fue elegido ayer en una reñida decisión por 46 votos contra 44 en la Legislatura eslovena.

E informó que en los próximos 15 días deberá formar un gabinete que necesitará el voto de confianza parlamentario. Si lo logra, se hará cargo del castigado gobierno esloveno. Si no, el presidente Milan Kuchan llamará a elecciones anticipadas. „Pero vamos a trabajar para que eso no suceda“, señaló Bajuk.

Su llegada al poder generó ayer la esperanza de que Eslovenia pueda empezar a emerger de la grave crisis política en que está sumida, y de que surja el consenso necesario para cumplir con el objetivo de integrar el país a las instituciones de la Unión Europea.

Andrés Bajuk llegó a Mendoza con toda su familia, que zarpó rumbo a América del Sur en 1948, escapando del comunismo.

Con él viajaron sus padres, su tío y sus hermanos mayores, Marcos, Božidar y Jorge. Parte de su infancia transcurrió en la tranquilidad de los veranos mendocinos, cuyas altas temperaturas sólo era posible sosegar jugando en las acequias de Godoy Cruz, y luego de Guaymallén. „Mis mejores

amigos de la infancia aún están allí“, reconoció, con una voz que aún delataba un inocultable acento mendocino.

Pero sus lazos no terminan allí: „Mantengo muy buenos contactos con el gobierno y el sector privado argentinos“, reconoció.

Estudió en el célebre Colegio Universitario Central, se recibió de contador en la Universidad Nacional de Cuyo (UNC) y obtuvo una maestría en Economía.

Al poco tiempo fue a especializarse a Chicago y a doctorarse en Berkeley.

“Ese deseo desesperado de estudiar lo heredé de mi padre y de mi abuelo -recordó Bajuk-. Pero también tengo mucho que agradecerle a la Argentina, país al que respeto y quiero muchísimo, porque nos permitió replantear la vida; la Argentina me permitió acceder a la educación sin condiciones“.

Y agregó: “Es un país extraordinariamente generoso para el que llega e increíblemente tolerante con la diversidad, lo que no he visto en otros países donde viví“.

En 1973, Andrés Bajuk regresó a Mendoza. Fue profesor en la UNC y tiempo después, secretario académico, hasta que fue expulsado, en épocas de la dictadura militar.

Dejó definitivamente el país en 1975, con destino a Washington, donde trabajó como asesor técnico del Banco Interamericano de Desarrollo (BID). Fue allí donde hizo carrera y cumplió distintas funciones.

En 1994 fue designado jefe del BID en Europa y se trasladó a Francia, donde vivió hasta hace poco.

En ese tiempo tomó contacto con distintos políticos eslovenos e incluso asesoró a varios de ellos. Fue así como se introdujo en la compleja política eslovena, hasta que decidió dedicarle todo su tiempo.

IVO ŽAJDELA

(10)

Ob razstavi Mati, domovina, Bog

V Franciji, v Belgiji, na Nizozemskem in drugod po Evropi med nacistično okupacijo se ni nihče šel notranjih revolucij, tam raznim uporniškim poskusom ni nihče vpadal v hrbet, te nevarnosti ni bilo, zato so se lahko tudi upirali ali vsaj v tej smeri delali. Tam „drugih“ političnih opcij potem, ko je bila dežela napadena od zunaj, nihče ni napadel še od znotraj.

Tomc govori o „etični dezorientaciji“ domobrancev. Deloma je to res. Toda Tomc je v uvodu svojega prispevka nekaj govoril tudi o nujnosti razumetja domobranske pozicije, ki se je je lotil. Kako to, da je potem v nadaljevanju tega poskusiti razumeti vedno manj, v zadnjem delu njegovega pisanja pa se ga je celo povsem otrese! Če bi vsaj poskušal razumeti domobransko pozicijo, in razumeti jo je mogoče predvsem ob upoštevanju obeh ostalih dveh dejavnikov, izredno agresivne in brezobzirne komunistične revolucije (pa ne le po dejanjih, ampak tudi po lažeh) ter strogega okupatorja, ki je gledal le na svoje interese, potem bi takoj videl, zakaj je do

domobranstva sploh prišlo in zakaj je bila njegova pozicija izredno neugodna. Toda videl bi še mnoge druge značilnosti. Ena od pomembnejših je, da je domobranstvo zaradi specifične svojega nastanka in okoliščin v katerih je obstajalo, bilo v podrejenem položaju. Govoriti o „etični dezorientaciji“ ni mogoče, če se ob tem ne pove, zakaj je do nje sploh prišlo. Samo po sebi domobranstvo ni imelo bojevanja za neke cilje. Kolikor so ti obstajali, so bili vsakokrat nujni produkt razmer in so se ponujali sami po sebi. Če so morali varovati svoja življenja, življenja svojih bližnjih ter posledično tudi slovensko stvar, potem so to počeli zato, ker jih je v to prisilil komunistično partizanski teror. Koliko ljudi, ki so bili kasneje domobranci, je v začetku podprlo Osvobodilno fronto, potem pa, ko je videlo vso tisto brezumno nasilje proti domačemu človeku, se je obrnilo v stran — in proti.

Tudi njihovo nasilje, kolikor ga je bilo, na primer okoli Urha, Kozlerjeva gošča, delovanje črne roke ipd., torej tudi to nasilje lahko zasledimo (še) na neki stopnji

razvoja spirale, ko jo nekateri celo imenujejo državljanska vojna. Nasilje protirevolucije je bilo le odmev nasilja revolucije. O klasični državljanski vojni na Slovenskem med vojno pa ni mogoče govoriti. Zaradi specifične razmer (okupacija in revolucija) je prišlo le do nekaterih elementov državljanske vojne, pa le to šele zadnje leto vojne. Prej je bilo razmerje med obema stranema, med komunistično-partizansko in med protirevolucionarno izrazito v prid prvi. Zakaj? Zato ker je ta napadala, druga pa se je branila. Zato, ker so komunisti pri tem napadanju ves čas zasledovali jasen smoter ter cilj, komunistično revolucijo ter prevzem oblasti. Z drugimi besedami, pri bojevanju komunističnih enot (VOS, NZ, partizani, ONZ, VDV, OZNA, Knoj, terenci) je bil ves das prisoten močan motiv, ta pa je bil vzpodbujen z zelo močno propagandno dejavnostjo. Pri protirevoluciji oziroma domobrancih takšnega močnega motiva ni bilo, saj je bila njihova pozicija z izsiljenostjo na nek način „umetna“, ni bila pristna in spontana v izvornem smislu, ampak je bila „spontano organizirana“ zaradi močnega dejavnika nasilja. Nasilja od partizanske strani! Kolikor je hilo motiva, je bil ta le posledica vsakokratne situacije. Bolj proti koncu vojne ko gremo, več je bilo tudi

motivov, med njimi so izstopali motivi osvoboditve domovine izpod komunizma oziroma njegovega nasilja ter posledično seveda organiziranja povojne urejene družbe. Zaradi primeža dveh strani, v katerem se je slovenska protirevolucija ves čas nahajala, je bilo le mala časa za razmišljanje o motivih ter ciljnih, saj je bil v ospredju nenehno problem preživetja. Govoriti o „etični dezorientaciji“ domobranstva je zato nepošteno. Zato tudi Tomčev vzklík v drugem delu njegovega prispevka, „da je bilo domobranstvo skoraj izključno opozicijsko, na protikomunizmu utemeljeno gibanje, ki mu svoje lastne, pozitivne identitete ni uspelo oblikovati“. Protirevolucija na Slovenskem je bila izrazita reakcija. O čemer sem dovolj poudarjeno govoril doslej. Sicer pa, govoriti o „etični dezorientaciji“? Ali mar ne nosi razstava, ki jo tu obravnavamo, naslova *Mati, domovina, Bog?* Gre za glavno domobransko krilatico, v kateri je zgoščena etična identiteta, ki pa je Tomc očitno ne opazi. Geslo *Mati, domovina, Bog* je bilo programsko geslo, pod njim pa je bilo podgeslo, ki ga je poudarjala realnost časa: samobrambni boj proti komunistični revoluciji.

Nadaljevanje prihodnjč

Novice iz Slovenije

KONJSKI TOLAR

Banka Slovenije je poslala v obtok kovanec za 10 tolarjev. Na njem je upodobljen konj, ki se vzpenja, tehta pa 5,75 grama. Avtor idejnega osnutka kovanca je oblikovalec Miljenko Ličul, ki je pri oblikovanju sodeloval še s kiparjem Janezom Boljko.

MAČK SE NE SME MUČITI

Učiteljski zbor kranjske Gimnazije je vnovič obravnaval izključitev treh dijakov maturantov, ki naj bi mučili in pobijali mačke. Odločitev učiteljskega zbora je nespremenjena. Dijake so izključili za eno koledarsko leto, do maja 2001.

VINO ZA JAPONCE

Iz Kleti Goriška Brda so odpremili prvi zabojnik (kontejner) vina za Japonsko s 6500 litri stekleničenega kakovostnega. Bela in rdeča vina blagovne znamke Villa Brici bodo prodajali v trgovinah in restavracijah v japonski prestolnici. Morebitna nova naročila bodo odvisna od poteka prodaje.

0,6% IN 9,2%

Inflacija v aprilu je znašala 0,6 odstotka. Za toliko so se namreč zvišale cene življenjskih potrebščin v primerjavi z marcem. Rast cen življenjskih potrebščin v letošnjem prvem četrtletju je tako že dosegla 3,2 odstotka, medtem ko se je na letni ravni tudi nekoliko povišala, saj znaša sedaj 9,2 odstotka.

SLOVENSKA PORTUGALŠČINA

V portugalsčino še ni bilo opaznejših prevodov slovenske književnosti; k boljšemu medsebojnemu spoznavanju in večjemu zanimanju za obojestransko prevajanje naj bi prispevala dvetedenska bralna turneja, ki so jo slovenski literati in prevajalci izvedli v Riu de Janeiru, Sao Paulo, Belo Horizonte in Salvador v Braziliji: literati Svetlana Makarovič, Tomaž Šalamun, Brane Mozetič, Evald Flisar, Andrej Blatnik, ter tri prevajalke: Jasmina Markič, Mojca Medvedšek in Blažka Mueller. Za potrebe turneje je Center za slovensko književnost

Slovenija in šport

ODMEVNA ZMAGA TINE PISNIK

19-letna Tina Pisnik je postala zmagovalka 170.000 dolarjev vrednega turnirja na Bolu na Hrvaškem in dosegla svoj daleč največji uspeh v karieri. Finale je igrala proti tretji nosilki Francozinji Ameliji Mauresmo, 17. igralci z lestvice WTA. Na novi lestvici se je prebila do okoli 55. mesta, kar je trenutno najvišje med vsemi Slovenkami.

Dosežek Pisnikove, ki na turnirju ni izgubila niti enega niza, je največji uspeh slovenskega ženskega tenisa od dobe Mime Jaušovec. Katarina Srebotnik je lani resda osvojila turnir v Estorilu, ki sodi v isti razred tekmovanja kot ta na Bolu, vendar ima slednji višji nagradni sklad. Srebotnikova se je borila v turnirju za 140.000 dolarjev, Pisnikova pa za trideset tisoč več. Kot zmagovalki je Pisnikova za zmago prejela 27.000 dolarjev.

Na tribunanah so jo vzpodbujali oče Boris, fant Goran in trener Mark Petchey iz Anglije. Finalni dvoboj je bil sila zanimiv. Pisnikovi, ki je bila pred tem v polfinalnih turnirjih v Varšavi in Taškentu, je prvi odzvem servisa uspel že v prvi igri, vendar je Francozinja takoj vrnila „milo za drago“ in nato povedla s 4:1. Kot Feniks iz pepela je Pisnikova izenačila na 4:4 ter do nadaljnjih igr držala ravnotežje. Dobila jo je s 7:4, vendar je bila polovica naloge še pred njo. Zbranost ji ni popustila, še naprej je narekovala tempo igre in čvrsta Mauresmo

s podporo ministrstva za kulturo v Sloveniji natisnil publikacijo z izborom iz del potujočih avtorjev v portugalsčini.

TULIPANI

V Arboretumu v Volčjem potoku so imeli deveto cvetlično razstavo tulipanov, cvetja, cvetličnih aranžmajev in vsega, kar zraste na 86 hektarjih urejenih površin na meji dveh občin, kamniške in domžalske. Letošnja posebnost posaditve dveh milijonov tulipanov je v tem, da je posaditev veliko svobodnejša, manj disciplinirana, pa zato bolj naravna. Tulipani predstavljajo vrt, kot ga urejujejo Japonci, z usločnimi oblikovanimi mostički nad vodami in rezanim grmičevjem, veliko pa je tudi drugega spomladanskega cvetja. Vsak dan je bil v znaku ene od bližnjih občin: kamniške, domžalske, mengeške, trzinske in komenske. Med drugim so pripravili tudi konjerejsko prireditev v preskakovanju ovir, razstavo likovnikov in obilo vrtnarske ponudbe.

KRUH IN POTICA BREZ SLOVENSKEGA KVASA

Pivovarna Union se je po 77 letih neprekinjene proizvodnje pekovskega kvasa odločila, da tega izdelka, s katerim so oskrbovali Slovenijo in večji del Istre, ne bo več proizvajala. Razlogi za tako poslovno odločitev pivovarne ležijo v iztrošeni opremi za proizvodnjo, zmanjševanju prodaje omenjenega izdelka in v veliki konkurenci tujih proizvajalcev pekovskega kvasa.

I LOVE YOU

V večini slovenskih državnih organov so ob četrtkovem pojavu računalniškega virusa I LOVE YOU pravočasno ukrepali in tako preprečili delovanje virusa. Tako je delo v vseh državnih organih potekalo nemoteno. Nekaj težav so imeli le na Statističnem uradu RS, vendar tudi tam virus ni povzročil bistvene škode. Center obenem opozarja, da omenjeni virus ni edini tovrstni poskus, tako da se že pojavljajo podobni virusi. Samo v petek so opazili najmanj dve novi različici.

ji je le s težavo sledila. Mariborčanka je povedla s 5:3 in imela servis za zmago.

Francozinja je še uspela izsiliti podaljšano igro, v kateri pa je bila Pisnikova toliko boljše, da ji je leto starejša nasprotnica lahko le čestitala za zmago.

Tina Pisnik bo zdaj en teden počivala, nato pa se bo udeležila turnirjev v Rimu, Madridu in Parizu.

PING PONG

Slovenska moška namiznoteniška reprezentanca je na evropskem prvenstvu (EP) v Bremnu osvojila končno 20. mesto. V boju za 19. mesto jo je premagala Italija s 4:2. Pred tem je v četrtem krogu nekoliko presenetljivo s 4:3 premagala Romunijo. Že sam izid kaže, da je bil dvoboj izredno napet, junak v slovenskem taboru pa je bil Gregor Škafar, ki je priigral odločilno točko in to proti Ciotiju, igralcu, ki ga je pred tremi meseci na mednarodnem prvenstvu Avstrije gladko premagal. Sicer pa so zlato osvojili Švedci, srebro Nemci in bron Poljaki.

Ženska namiznoteniška reprezentanca na evropskem prvenstvu v Bremnu se ni uvrstila v prvo evropsko ligo. Slovenke so se borile za 15. mesto proti Belgiji in jo premagale s 4:1. To je v samostojni Sloveniji najboljša uvrstitev slovenske ženske reprezentance na EP. V finalu so Madžarke premagale Nemke s 4:2, v tekmi za 3. mesto pa je Hrvaška premagala Rusijo s 4:0.

Pisali smo pred 50 leti...

SLOVENSKI KULTURNO PROSVETNI KROŽEK V CORDOBI

V nedeljo, dne 20. aprila, smo se kordobski Slovenci sestali in ustanovili svoj kulturno prosvetni krožek.

Sestanku je priosostvovalo poleg novonastaljenih tudi mnogo starih Slovencev. Uvodoma je p. Jakob, ki je šele nedavno prišel med nas, na kratko orisal zamisel in clje tega krožka, nakar je prevzel besedo g. dr. Hanželič.

Govoril je na splošno o kulturi in pesbej o slovenski kulturi. Poudaril je predvsem nevarnost, ki grozi Slovincem, da izgube svojo narodno kulturo, a istočasno tudi ne pridobe tukajšnje ter tako postanejo ljudje brez kulture. Prav zato je protrebno, da da se intenzivno udejstvujemo v kulturnem in posebej še v verskem življenju, ki je najvišji izraz vsakega kulturnega izživljanja.

Za predavanjem prof. Hanželiča so se nato pod začasnim predstvom dr. Janka Jazbeca vršile volitve. Soglasno so bili izvoljeni sledeči staro in novonastaljeni: predsednik Janko Jazbec, podpredsednik Matija Zbašnik, tajnik Milan Grdin, blagajničarka ga. Stoničeva, in odbornik Srečko Gasser.

S tem se je ta naš prvi sestanek zaključil. Tako smo cordobski Slovenci dobili to, kar smo že dalj časa pogrešali.

dr. J.J.

POŠILJANJE PAKETOV DIREKTNO IZ ARGENTINE

Lista, ki smo jo objavili meseca februarja, je veljavna tudi za mesec maj in junij. Le nobenega mleka, ne v prahu ne kondenziranega - se ne more več pošiljati. Odpošiljatelj mora prošnjo osebno vložiti, zato je treba imeti s sabo osebno izkaznico že pri vlaganju prošnje.

ROMANJE V LUJAN

Nekaj zadnjih navodil!

Romanje se vrši ob vsakem vremenu. Vozovnice za romarski vlak so že vse razprodane.

Nihče naj ne sili na romarski vlak z navadnimi vozovnicami ali celo brez njih.

Starši naj za večje otroke pod petimi leti vzamejo s seboj kak dokument, iz katerega se razvidi otrokova starost.

Na vlak pridite vsi točno.

Nabavite si vsi romarsko knjižico, ki jo dobite prim poverjeniku Oznanila in na vlaku samem.

Prav tako vsem odraslim priporočamo nabavo romarskega znaka. Stane 2 pesa in se bo dobil na vlaku.

Preberite tudi navodila v Oznanilu, ki izide ta teden.

Svobodna Slovenija, št. 19;
11. maja 1950

Slovenija moja dežela

Velenjski grad

Velenjski grad, pozidan v 13. stoletju, na oblem hribu nad istoimensko naselbino, sodi med značilne, vendar pozne primerke srednjeveške fevdalne arhitekture. V njem deluje muzej z raznovrstnimi zbirkami, med katerimi zasluži posebno pozornost rudarska. Obiskovalca pritegnejo tudi drugi oddelki, ne nazadnje stara trgovina „štacuna“ in starosvetna krčma.

Velenjski grad je pogosto menjal svoje gospodarje, ki so ga vsakokrat prilicili svojemu okusu. Pri tem je zlagoma izgubil mnoge srednjeveške poteze, temeljito pa so ga prezidali v 16. stoletju, v obdobju renesan-

DOBER VETER V JADRIH

Z zmago v predzadnji finalni regati na pokalu Pomladi v Franciji v razredu 470 sta slovenska jadralca Tomaž Čopi in Mitja Margon osvojila končno peto mesto, kar je lepa vzpodbuda na začetku olimpijske sezone. Vedeti je namreč treba, da se je regate pred Azurno obalo udeležila vsa svetovna elita.

Z MOTORJEM PO TUNIZIJI

Slovenski motociklist Miran Stanovnik (Husqvarna) je na vztrajnostnem reliju po Tuniziji osvojil končno 11. mesto. V zadnji, 6. etapi, je bil 12.

BRIGITA ŠE ENKRAT HITRA

Slovenska atletinja Brigita Langerholc je na mitingu ameriških in kanadskih univerz v teksaškem Austinu dosegla nov državni rekord na 400 metrov. Nov najboljši čas, ki ga je dosegla že v kvalifikacijah, je zdaj 52,93, v finalu pa je s časom 53,32 osvojila 4. mesto. Langerholcova je skupaj s svojimi sotekmovalkami z univerze USC, zmagala v štafetnem teku 4x400 metrov.

se. Takrat je na njem gospodaril Hans Wagen z Bogenšperka, po poročilih zadrt luteran, ki je dal grajski stavbi popolnoma nov pečat. Zunanji obod obzidja so tedaj okrepili z okroglimi stolpiči, na njegovem jugozahodnem vogalu pa je zrasla mogočna bastija, ki pri pogledu z glavne ceste povsem obvladuje grajsko veduto. Njena posebnost so poleg strelnih lin izlivnice za smolo v obrambni,

na venec kamnitih opornikov oprti galeriji v gornji etaži. Takšne izlivnice, imenovane maškuli, bi danes našli pri nas le še na redkih ohranjenih gradovih. Seveda pa so Wag-ni poskrbeli tudi za lepoto prenovo gradu. Ta je našla svoj izraz v arkadnih hodnikih na grajskem dvorišču, ne nazadnje pa tudi v parkovnem nasadu v grajski okolici, ki še vedno vabi na sproščujoče sprehode.

Monografija o Slovencih v Avstriji

V okviru Svetovnega slovenskega kongresa in Slovenske konference so 20. aprila predstavili monografijo Jerneja Zupančiča Slovenci v Avstriji. Slovence v Avstriji je Zupančič razdelil v tri skupine - avtohtono narodno manjšino, izseljence in zdomce - ter preučil njihovo identiteto. Po uradni statistiki naj bi bilo Slovencev v Avstriji več kot 20.000, poleg tega pa še kakih 10.000 zdomcev, ki v Avstriji bivajo začasno. S pomočjo terenskih preučevanj je Zupančič ocenil, da je slovenske populacije v Avstriji najmanj 60.000.

Delo odlikuje obsežno terensko delo, pri katerem je avtor uporabil več kot 500 anket in prek 100 intervjujev, prav tako pa analizira stare in najnovejše statistične podatke in obsežno literaturo.

Mali oglasi

ESTUDIO de AGRIMENSURA (Pcia. de Bs. As.)
ING. VLAHO - Tel.- 4755-8205 - Estado Parcelario -
Subdivisión - Unificación - Mensura - Usucapión

TURIZEM

Oddajam bungalov in stanovanja v Villa Catedral, Bariloche. Uživate mirne počitnice v najlepši naravi in po ugodni ceni. Kličite na Tel: 02944 424978.

Tel. 4441-1264 / 1265

Letalske karte, rezerva hotelov, najem avtomobilov in izleti po svetu

LEGAJO N° 3545-82 H. Yrigoyen 2742 - San Justo

ARHITEKTI

Arq. Carlos E. Kostka. Vivienda y comercio. Asesoramiento técnico en Capital y Provincia. Sarandí 148 Capital; Tel.Fax 4 224-3968.

ADVOKATI

dr. Marjana Poznič - odvetnica - Vsak dan od 15. do 18. ure - Lavalle 1290, pis. 402 - Tel. 4382-1148

dr. Franc Knavs, dr. Bernard Knavs, dr. Veronika Knavs — odvetniki - ponedeljek, torek, petek od 16 do 20 - Tucumán 1455 - 9. nadstr. "E" - Capital - Tel. in faks: 4374-7991 in 4476-0320.

dr. Lilijana Kožar, odvetnica; Bogotá 3099, 2° B, Capital. Torek in petek od 16. do 20. Tel.: 4613-1300
Dr. Héctor Fabián Lo Faro (Miklič). Odvetnik. Vsak dan od 15 do 20 ure. Hipólito Yrigoyen 2548, 2° of. 4, San Justo. Tel. 4482-5624.

FOTOGRAF

Marko Vombergar - FOTO PREMIUM - Arieta 490 B1753AOJ Villa Luzuriaga - Tel.: 4650-9040 - Dom: 4659-2060 - http://www.foto.com.ar

GOSPODARSTVO

Zavarovanja M. in H. Loboda — Azcuénaga 77 - B1704FOA Ramos Mejía - Bs. As. - Tel./Fax: 4656-3653

Kreditna Zadruga SLOGA — Bmć. Mitre 97 - B1704EUA Ramos Mejía - Tel.: 4658-6574/4654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

Mutual SLOGA — Bmć. Mitre 97 - B1704EUA Ramos Mejía - Tel.: 4658-6574/4654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

SLOGA — PODRUŽNICA CASTELAR Slovenska Pristava - República de Eslovenia 1851 - Uraduje ob sredah od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 (g. Miha Gaser).

SLOGA — PODRUŽNICA SLOVENSKA VAS - Hladnikov dom - Msgr. J. Hladnik in Hernandarias - Uraduje ob sredah od 19. do 21. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 ure (ga. Marija Gorše).

SLOGA — PODRUŽNICA SAN JUSTO Naš dom (pisarna) - H. Yrigoyen 2756 - Tel.: 4651-1760. Uraduje ob torkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 9.30 do 11.30 ure (gdč. Julka Moder).

SLOGA — PODRUŽNICA SAN MARTIN Slovenski dom - Córdoba 129 - Tel.: 4755-1266 - Uraduje ob četrtkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10. do 11. ure (ga. Milena Skale).

SLOGA — PODRUŽNICA CARAPACHAY Slovenski dom - Dra. Grierson 3837 - Uraduje vsako nedeljo od 11. do 13. ure (ga. Andrejka Papež Cordoba).

Obvestila

ČETRTEK, 11. maja:

Seja Medorganizacijskega sveta, ob 20. v Slovenskem domu v San Martinu.

PETEK, 12. maja:

Predstavitve knjige Božidarja Finka „Na tujem v domovini“ ob 20. v prostorih Sloge v Ramos Mejía.

NEDELJA, 14. maja:

Vseslovensko romanje v Lujan.

ČETRTEK, 18. maja:

Redni sestanek sanmartinske zveze žena mati ob 17.30.

SOBOTA, 20. maja:

SKA: Film Življenje in delo Bare Remec ob 20. uri v Slovenski hiši.

Ples v Slomškovem domu s sodelovanjem MAXA.

NEDELJA, 21. maja:

V San Martinu obletnica doma s celodnevno prireditvijo.

ČETRTEK, 25. maja:

Nadaljevanje mladinskih tekmovanj v Slovenski vasi.

VALUTNI TEČAJ V SLOVENIJI

9. maja 2000

1 dolar	227,74 SIT tolarjev
1 marka	103,93 SIT tolarjev
100 lir	10,50 SIT tolarjev

Mladina Slomškovega doma vabi na ples,
pri katerem sodelujejo skupine

MAX

in Štirje fantje špilajo ter disk jokey

Za večerjo, ki bo ob 20.30 uri, se lahko prijavite na tel.: 4654-1134

Sobota, 20. maja ob 23.00 uri

Slomškov dom, Castelli 28 - Ramos Mejía

Slovenska kulturna akcija

vabi na kulturni večer:

Življenje in delo Bare Remec

Dokumentarni film iz Slovenije,

ki bo v soboto, 20. maja, ob 20. uri v mali dvorani v Slovenski hiši

40. obletnica Slovenskega doma San Martin

21. maja 2000

11.30 sv. maša v Zavodu Srca Jezusovega

13.00 skupno kosilo v domu

16.00 akademija v dvorani:

slavnostni govor: Anton Paulič

prikaz: „Slovenija, moj dom brez mej, ker nosim te s seboj!“

Prosta zabava ob veselih melodijah

Vsi toplo vabljeni!

Nagrada Vstajenje zdomski pesnici Mileni Šoukal

Dobitnica literarne nagrade Vstajenje, ki bo podeljena že sedemintridesetih, je slovenska zdomska pesnica iz Chicaga Milena Šoukal za pesniško zbirko Ptice na poletu, je odločil odbor zamejske literarne nagrade Vstajenje. V utemeljitvi je zapisano, da „Milena Šoukal izkazuje kultivirano pero, moderen literarni prijem, široko in svetsko tematiko, izvirno severnoameriško motiviko in sodobno pesniški izraz.“ Šestčlanski odbor je dobitnico nagrade izbral „iz bogate bere izvirne literature,“ ki je v zamejstvu in zdomstvu izšla v letu 1999; v ožjem izboru je bilo 22 del.

Milena Šoukal, so še zapisali člani odbora v utemeljitvi, je posebej občutljiva za strahote današnjega sveta in njegovo nasprotje, prazni blesk potrošništva v najbolj razviti državi, kjer živi. Z močjo njenega humanističnega uvida ji uspeva ohraniti kanček vere v človeka. Med pesniki slovenske emigracije je najmodernejša, zato jo je - ob njeni hermetičnosti - bolje sprejela mlajša kritična generacija.

Dokaj obsežen antološki izbor iz polstoletnega pesniškega ustvarjanja slovenske emigrantske pesnice iz Chicaga je izšel lani v zbirki Žerjavi pri celjski Mohorjevi družbi. Izdala je tudi knjigo pesmi pri Slovenski kulturni akciji.

Iz odbora za literarno nagrado Vstajenje je po dolgih letih predsedovanja izstopil prof. Martin Jevnikar, ustanovitelj nagrade (leta 1963) in dolgoletni usklajevalec dela odbora. Člani odbora so za novega koordinatorja izvolili prof. Lojzko Bratuž, prof. Jevnikarju pa izrekli javno zahvalo.

Literarna nagrada Vstajenje je bila ustanovljena 19. septembra 1963, ko so se na sedežu Slovenske prosvete v Trstu zbrali predstavniki zamejskih demokratičnih in katoliških organizacij, revij, časopisov in Mohorjevih družb iz Gorice in Celovca. Pobudo zanjo je dal duhovnik in pesnik Stanko Janežič, takrat delujoč na Tržaškem; danes živi in dela v Mariboru. Nagrada je

namenjena zamejskim in zdomskim pesnikom, pisateljem in znanstvenikom, ker ti ustvarjajo v težjih razmerah, kot če bi v matični domovini, imajo manjši odziv in navadno tudi ne dosežejo nobenega drugega javnega priznanja. Nagrado dobi delo, ki je izšlo v letu pred podelitvijo nagrade, ki je na umetniški višini, temelji na vrednotah zahodnoevropske kulture in krščanstva, znanstveno delo pa na trdnih znanstvenih osnovah. Nagrada se podeljuje v velikonočnem času - od tod ime Vstajenje. Denar za nagrado od leta 1973 poklanja Zadruga kraška banka z Opčin pri Trstu.

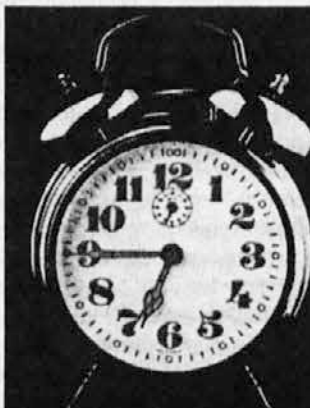
OPOZARJAMO

VSE NAROČNIKE,

da je od 1. maja naročnina za vse letnike, tudi zaostale, po novi ceni in sicer:

za dostavo po raznašalcih \$ 60.-

za dostavo po pošti pa \$ 75.-

SLOGA DA VEČ! V SLOGI JE MOČ!

URA TEČE, nič ne reče... Ura zamujena je za vedno zamujena... vaši prihranki se bodo povečali, če jih boste imeli donosno in varno naložene v Slogi.

Če imate Karto Sloga, vam je uspeh zagotovljen. Hitra posojila, nagrade in podpore, letovišče Sloga in še udeležba pri nagradnem žrebanju za dve nagradi:

Letalska vozovnica BUE-LJU-BUE in tisoč dolarjev. Desetdnevne počitnice za dve osebi v Hanželičevem domu v poletni sezoni.

Nabavite si Karto SLOGA (\$ 200.- navadne naložbe) pravočasno!

Correo Argentino Suc. 7
FRANQUEO PAGADO
Cuenta N° 7211
Registro Nac. de la Propiedad Intelectual N° 881153

ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE
Director: Valentín B. Debeljak
Propietario:

Asociación Civil Eslovenia Unida
Redacción y Administración:
RAMON L. FALCON 4158
C1407GSR BUENOS AIRES
ARGENTINA

Teléfono: (54-11) 4636-0841

Telefax: (54-11) 4636-2421

e-mail: esloveniau@elsitio.net

e-mail: debeljak@pinos.com

Glavni urednik:

Tine Debeljak ml.

Uredniški odbor:

Tone Mizerit, dr. Katica Cukjati,
Gregor Batagelj

Naročnina Svobodne Slovenije:

za Argentino \$ 60; pri pošiljanju po pošti pa \$ 75; obmejne države Argentine 110 USA dol.; ostale države Amerike 125 USA dol.; ostale države po svetu 135 USA dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto 80 USA dol. za vse države.

Čeke na ime "Eslovenia Libre"

Stavljenje, oblikovanje in tisk:

TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L.
Estados Unidos 425 - C1101AAI Buenos Aires
Argentina - Tel.: 4307-1044 - Fax: 4307-1953
E-mail: vilko@ciudad.com.ar

Pritisk na Slovenijo

Italijanski poslanec v Evropskem parlamentu in predsednik komisije za pogajanja s slovenskim parlamentom Michl Ebner je na obisku kulturnega centra Kočevarjev staroselcev v Občicah pri Dolenjskih Toplicah dejal, da bo Slovenija pred vstopom v Evropsko zvezo morala zakonsko zaščititi nemško govorečo manjšino. „Ugotovil sem, da obstaja majhna skupina Kočevarjev, vendar zelo motivirana, ki želi v miru in sodelovanju živeti s svojimi slovenskimi sosedi. Obenem želi negovati svojo kulturo in svoj jezik in to je pravica vsake manjšine, pravica vredna zaščite,“ je dejal Ebner. To tematiko so na Ebnerjevo željo že uvrstili na dnevni red mešane komisije, vendar so jo na slovensko željo zaradi dodatnih preverjanj prestavili na julijsko sejo.

Michl Ebner je še dejal, da bo pred polnopravnim članstvom v zvezi vsaka kandidatka morala izpolniti vrsto kriterijev, med katere sodijo tudi koebenhavenski kriterij spoštovanja človekovih pravic in pravic manjšin, ter bo glede tega tudi Slovenija nekaj morala storiti, saj popuščan ne bo.

Če se bo hotela Slovenija pridružiti Evropski zvezi, bo morala zaradi nemškega in italijanskega pritiska marsikaj popustiti. Ali se splača?